

קורס ACI מספר 5: כיצד עובדת קארמה?

על פי שיעוריו של גשה מייקל רואק'

עריכה תרגום והגשה על-ידי

לאמה דבורה-הלה

סתיו 2003

שיעור 7, חלק א'

(מנדלה)

(מקלט)

חשוב שתעשו שיעורים.

בלי שתעשו שיעורים אין לי ואין לכם שום ודאות באיזה מידה אתם מבינים. עכשיו, אולי יש לכם ידע קודם, שנים שלמדתם קודם, וזה נהדר. בקורסים האלה, זה הפרוטוקול, צריך להכין שיעורים כדי שהחומר ייקלט היטב. גם כדי שתהיה איזה שהיא מידה של בסיס של יחסים בין המורה לתלמידים: אני צריכה לדעת איפה אתם נמצאים, וזה חשוב לכם שאתם תעשו שיעורים.

בנוסף לזה יש את השאלה של קרדיט. עקרונית אם אתם רוצים קרדיט על זה, ובסופו של דבר לקבל את ה certificate על זה, ולצבור מספיק certificates כדי שתזכרו ל-teachings טנטריים - אתם צריכים את הקרדיט. ככה שנדרש מאמץ. אני מצידי שמחה לעשות מה שנדרש, ואני מאוד מבקשת שאתם תתייחסו בגישה רצינית לחומר הזה ותעשו את חלקכם.

עכשיו לצורך הכינת חזרה שתהיה לנו, אני ארצה שהשיעורים שלכם יהיו עשויים. וגם, לפני הכיתה הזאת, אתם פותחים את דף התשובות ומתכוונים על-פיו, אחרי שסיימתם את השיעורים. ואז בכיתה חזרה תהיה לנו שיחה שבה אתם בקיאים בחומר ואנחנו רק חוזרים עליו.

כן, האם יש עוד שאלות בנושא הארגוני?

למה חשוב להבין את ריקות החלקים שלי?

האם יש שאלות בנושאים אחרים?

מהקהל: דברנו לגבי ה"אני" שהוא מפריע לזריעת זרעים קארמיים. עכשיו לא ברור למה החלקים שלנו גם כן בברות.

המורה: שאלה יפה תודה. תן לי את התשובה לחלק הראשון, למה היאחזות ב"אני" מפריעה? מה הבעיה עם זה?

מהקהל: אני חושב שלגבי ה"אני", אנחנו תופסים אותו כבעל ישות עצמאית משל עצמה וכתוצאה מכך אנחנו מגיבים בצורה לא נכונה. עכשיו אם אנחנו מדברים על החלקים שלנו, זה למעשה אותו דבר, אז למה זה כאילו זרע בפני עצמו?

המורה: קודם כל כשאני מדברת על "חלקים שלי", אז יש שם "אני" שהוא בעל החלקים. נכון? אז כבר יש קצת בעיה, נכון?! אם אתה מוותר על האחיזה ב"אני", אז של מי החלקים? אז זה א'.

החלק השני - יש את העניין של התפיסה של המציאות. דיברנו על הבוס הכועס, נכון?! דיברנו על אוסף של צורות וצבעים שמופיע לעיניי, ואני משליכה על זה תבנית של בוס כועס, שהיא באה מהקארמה שאני צברתי בעבר. אז ברמה הזאת של התיאור של מה שקורה, האוסף של הצורות וצבעים שמופיע, הוא כאילו בא מבחוץ.

אנחנו עכשיו מתווכחים עם הרעיון שהבוס בא מבחוץ. אנחנו אומרים הבוס הכועס בא מהקארמה שלי, כפי שהיא יושבת בצורת זרע קארמי, bak chak, במינד שלי. אז מתוך הזרע הקארמי הזה, מתוך

הקארמה שלי, אני משליכה בוס כועס על אוסף של צורות וצבעים, של תופעות כימיות ופיזיות שמופיעות בפני. אז עכשיו הצורות והצבעים הם הנתונים הגולמיים, הם הדבר שמופיע. אז אמרנו: הבוס לא מופיע בזכות עצמו, הבוס בא ממני, אבל הצורות והצבעים מופיעים בזכות עצמם.

עכשיו אנחנו אומרים, וזה ה-middle way, אומר, הפרסנליקה מדיאמיקה אומר: **שאיך שום דבר שבא שמה בזכות עצמו מחוץ לי. גם החלקים זאת השלכה שלי, גם היא תלויה בקארמה שלי. ואיך לי יכולת לראות ריקות ישירות בלי לראות גם את הריקות של החלקים.** אחרת יש לנו ראייה חלקית שלא משחררת אותנו מסמסרה.

אז חשוב מאוד להעמיק מאוד את ההבנה של ה-middle way, ולהבין שהבוס ריק, אבל גם הנתונים הגולמיים שעליהם אני משליכה את הבוס, גם הם ריקים.

גם ה"אני" שלי שאני נאחזת בו, ריק מקיום עצמי משלו. הוא ישנו, הוא מתפקד, יש לו קיום קונבנציונלי, אבל אין לו קיום עצמי משלו, אין לו את הקיום שאני מייחסת לו בבורותי, זה אין לו.

באותה מידה מה שאני קוראת "החלקים שלי", גם להם אין קיום עצמי משלהם.

שני הדברים נחוצים לגמרי כדי לתפוס את הריקות של כל התופעות. ולתפוס את הריקות של כל התופעות נחוץ כדי שאני אוכל לבער מחשבות עוון ממחשבותי, מה שאנחנו קוראים נגעים רוחניים.

כדי למגר את כל אלה מזרם התודעה שלנו, נחוצה הבנה מלאה של הריקות של כל התופעות. אז זה כולל ריקות של "אני", וריקות של החלקים שלי.

ההבנה שלנו האינטלקטואלית של הדברים, שקודמת לראייה ישירה של ריקות, באה בהדרגה, והולכת ומתעמקת בהדרגה. והיא, כמובן, פונקציה של הרבה הרבה לימוד, והמון המון מדיטציה. עוד לפני שיש מדיטציה פורמאלית, צריך חשיבה, ועיון, והגייה חוזרים ונשנים בנושא הזה.

המחשבה שלנו צריכה להיות מאוד עסוקה בנושאים האלה, כי השקפת העולם לוקח לה זמן להיבנות, ויש לה הרבה קשיים להתגבר עליהם שנטועים בנו מאוד חזק. אז זה דורש מאמץ גדול מצידנו, זה דורש הגייה ממושכת בנושאים האלה.

נדרי המקלט מאוד תומכים בהשגת הבנה

מה שמאוד עוזר לעניין הזה, זה לקחת מקלט בשלושת היהלומים: בבודהה, בדהרמה, ובסנגהה, שהתמצית של כולם - **התמצית של האובייקטים האלה של מקלט - היא החוכמה והחמלה.** וכרגע אנחנו מתרכזים בחוכמה. החוכמה זה אותו הישג רוחני שבו אנחנו ישירות רואים את הריקות של עצמנו ושל התופעות סביבנו, של כל התופעות סביבנו.

בין השאר כשלוקחים את הנדרים האלה, אנחנו מתחייבים לחזור ולעייין בדברים האלה. באופן פורמאלי שלוש פעמים בבוקר, שלוש פעמים בערב, ובאופן רצוף במשך היום. כל פעם שקורה לנו משהו, כל פעם שאנחנו עושים מעשה טוב, או מישו עושה לנו משהו טוב, או מישו עושה לנו משהו רע, אנחנו כל הזמן מכוונים את המחשבה לכיוון הזה: מאיפה הדברים באו?

הנושא הזה של קארמה וריקות והקשר ביניהם, אנחנו מבשלים אותו כל היום; צריך להיות עסוקים בו כל היום. לקיחת הנדרים של המקלט, זו בעצם המשמעות העמוקה שלה. אומנם אנחנו קדים קידה לתדמית של בודהה, או שאנחנו נותנים כבוד רב לכתבים דהרמיים, וכך הלאה - זה כלפי חוץ. בעצם במובן העמוק של הדברים, זה בא לכוון כל הזמן את המחשבה שלנו, ל"בישול" הזה של החוכמה, כדי שאומנם יבוא הרגע ותיווצר חוכמה.

רק מקריאת ספרים, ולו ספרי הדהרמה המעולים ביותר, לא יכולים להביא להארה. עוד לא קרה בהיסטוריה! נחוץ תרגול בלתי פוסק, ונחוץ לאסוף מה שאנחנו קוראים את "המכלולים של חסד וחוכמה". וזה רק על ידי practice. ומה שמעצים את ה-practice, מה שנותן לו כוח, זה לקחת את הנדרים על עצמנו, לנדור לעשות את זה, להתחייב לעשות את זה.

עוד שאלות?

חזרה על ששת הצעדים של מייטראיה

עכשיו, בשיעורי הבית האחרונים שלכם חלק מן השאלות לא נענו בכיתה, וזה מחמת הצירוף של הקשיים שלנו ומגבלת הזמן שהייתה לי עד עכשיו, ושהוסרה.

נעבור על **שיעורי הבית** הפעם, כי הנושאים הם נורא חשובים, נענה עליהם כאן - זה לא פוטר אתכם מלשבת ולכתוב את התשובות. אז נתחיל משאלה ראשונה.

1. **השאלה הראשונה** עוסקת בששת הצעדים על פי מייטראיה, של הקשר בין הבורות שלנו לסמסרה שלנו, איך הבורות שלנו מקיימת אותנו בסמסרה וממשיכה את הסבל שלנו. והקשר עובר דרך הבנה של קארמה וריקות.

אולי מישהו מכם רוצה לענות? מה הצעד הראשון מבין השישה. האם יש מתנדב?

מהקהל: חיה מתל אביב.

המורה: כן. מהו הצעד הראשון?

מהקהל: הצעד הראשון [זה] שבתודעה שלנו יש זרעי בורות, שגורמים לנו לראיה מוטעית של המציאות, לחוויה מוטעית של המציאות.

המורה: כן, אז את בעצם הכנסת כבר את השני בפנים.

הצעד הראשון, הם הזרעים המולדים שבאים איתנו מחיים קודמים, שבאים עם המיינד שלנו לחיים האלו, ושפוטנציאלית, כשהם יתחילו להבשיל, הם יגרמו לנו לראות דברים כקיימים בזכות עצמם. אז זה הצעד הראשון. והוא מוביל מיד לצעד השני.

את רוצה להמשיך חיה?

מהקהל: הצעד השני, זה שני הזרעים העיקריים, שזה התפיסה שלנו את ה"אני" כקיים בזכות עצמו, וזרע הבורות הגדול השני זה התפיסה של ה"חלקים של האני", הגוף שלי, המחשבות שלי, הרגשות שלי, והחלקים של זה - כקיימים בזכות עצמם.

המורה: כן מצוין, יופי, perfect! אז זה הצעד השני. את רוצה להמשיך עם הצעד השלישי?

מהקהל: הצעד השלישי, זה התפיסה שלנו את עולם התופעות כקיים באופן אוטונומי בזכות עצמו, ועולם זה מחולק לתופעות רצויות, נעימות, ובלתי רצויות, לא נעימות. ואנחנו תופסים את זה כקיים ככה באופן אובייקטיבי ואוטונומי.

המורה: יפה מאוד. אני רק רוצה להוסיף הדגשה. בצעד השלישי, מכיוון שיש לנו את הזרעים לראות דברים כקיימים בזכות עצמם, והם מופיעים כקיימים מצדם הם, עכשיו יש לנו חוויה שלהם כנעימים ולא נעימים, או ניטראליים. ומכיוון שהדברים מופיעים מצידם הם, אז אנחנו נוטים לחשוב שמצידם הם, הם נעימים, או אטרקטיביים, או בלתי נעימים, או דוחים מצידם הם. והדגש הוא על **מצידם הם**.

כן?! עכשיו בואו נמשיך צעד הרביעי.

מהקהל: הצעד הרביעי, זה בעקבות כמובן הצעד השלישי: שכל הפעילות שלנו אנחנו בוחרים לפי הנעים/לא-נעים, נדחים מדברים מסוימים, נמשכים לדברים מסוימים, ובוחרים בהתאם לזה את הפעולות שלנו [ש]מוכתבות לפי מספר שלוש.

המורה: גלשת כבר לצעד החמישי. אז בואו נשאר רק בצעד הרביעי. בצעד השלישי הדברים היו נעימים או בלתי נעימים מצדם הם.

מהקהל: בצעד הרביעי זה הדחייה וההשתוקקות

המורה: כן, נכון. בצעד הרביעי זה התגובה שלי עכשיו לזה. "הוא לא נחמד ואני רוצה להפטר ממנו". אז הצעד הרביעי מחזיר את הכדור אלי, איך אני מגיבה לתופעות שמופיעות בחיים שלי, שנראות לי שבאו מחוץ לי, שקיימות שם בזכות עצמן.

וצעד חמישי, חיה!?

מהקהל: הדחייה והשתוקקות נמצאות [ב] כל מחשבה-פעולה-דיבור שלי, אני עושה את הדברים בהתאם לתחושה הזאת של הדחייה והשתוקקות, ובעצם בזה אני אוספת את הקארמה. נסגר המעגל. יש את האיסוף של הקארמה, וזריעה של זרע קארמתי חדש, שבדרך כלל טעון ביותר אנרגיה מהזרע הקודם שהיה.

המורה: יופי! אז בואו אני אחזור על זה שוב כדי לעשות את ההבחנה בין הצעד החמישי והשישי.

אז צעד רביעי הייתה התגובה שלי לדברים נעימים ולא נעימים. התגובה שלי אמרה: מזה אני רוצה להיפטר, מזה אני רוצה יותר. בצעד הרביעי, היו לי רצונות: יותר מהדברים הנעימים, פחות מהדברים הלא נעימים.

בצעד החמישי, אני עושה משהו, זה מתורגם למעשה. אני צועקת על הנהג המעצבן כדי שהוא יהיה פחות מעצבן, או כדי שהוא יתבייש לו. אני עושה משהו. זה יכול להיות לחיוב כמובן: מישהו נורא מוצא חן בעיני, אני הולכת ומחניפה לו, למשל, כדי שירצה להישאר בסביבתי.

אלו הפעולות. והפעולות האלה אוספות קארמה והיום נדבר יותר על איך הם אוספות את הקארמה. אני מקווה שנגיע, אז זה צעד חמישי.

וצעד שישי זה: עכשיו אספנו קארמה, וכמו שחיה אמרה, סגרנו את המעגל. אספנו קארמה, ובעתיד נצטרך, כתוצאה מהאיסוף הזה, להמשיך ולסבול את הבוס הצועק ואולי עוד הרבה יותר גרוע מזה, ובדרך כלל יותר גרוע מזה. בדרך כלל התוצאה צוברת אנרגיה. אם אנחנו לא עושים כלום, לא מתחילים אפילו להבין איפה שגינו, ואיך הבורות שלנו תורמת לזה, אנחנו נסבול, הסבל הוא הרבה יותר מהגורם שהתחיל אותו. ויכול להיות שאתם תהיו שנים במצוקה כספית כתוצאה מזה שסחבתם משהו קטן בעבר, ובכלל אתם לא זוכרים את זה ולא מקשרים. ככה ש בעברית אומרים: "קלה כחמורה", חשוב מאוד על הכל להקפיד.

מבט נוסף בכוס הנוזלים

אז בזה גמרנו את השאלה הראשונה. האם יש שאלות עד כאן?

2. אז בואו נעבור לשאלה השנייה: יש לנו את שלושת היצורים שלנו: האדם, הפרטה והאל. הם יושבים סביב השולחן ומסתכלים על כוס מלאה בנוזלים, וכל אחד מהם רואה משהו אחר לפי הקארמה שלו. ואז בא מישהו ואומר: "אה! אם כל אחד מהם רואה משהו אחר, אז אי אפשר להגיד שדברים הם כך או הם אחרת. אנחנו לא יכולים לדעת איך הדברים. אף פעם לא נוכל לדעת אם זה נכון או זה לא נכון. זה מבלבל." מה שהוא אומר: בלאגן, כל אחד רואה מה שהוא רואה ודברים הם לא כך ולא אחרת.

התשובה שיש לנו ב-reading, שזה מאסטר צ'נדרקירטי נותן לנו, והיא מאוד חשובה כאן:

זה שהיצורים השונים רואים כל אחד משהו אחר, זה לא אומר שאנחנו לא יכולים לדעת מה נכון ומה לא נכון!

והוא נותן את הדוגמא: האם אנחנו יכולים לדעת שמורה מסוים מלמד אמת, ומורה אחר לא מלמד אמת? אנחנו יכולים, הוא אומר, אנחנו יכולים לדעת שהבודהה דיבר אמת. והוא נותן שם ציטטה ממישהו שהופך לחסיד של הבודהה, ואומר: "עכשיו אני מבין שההוראה שלך נכונה". האדם שמצוטט שמה במקראה, הוא אדם שהיה קודם מתנגד לבודהה, ובעקבות ויכוח שנערך ראה את האור והבין את האמת בדברי הבודהה.

אבל הנקודה היא לא זאת. הנקודה היא שהוא ראה שיש משהו שנכון, לעומת משהו אחר שלא נכון. אז העובדה שיצורים שונים חווים את הכוס בצורה שונה, אין פירושה שאיפה שאני עומדת, מנקודת המבט שלי, אני לא יכולה להחליט מה נכון או מה לא נכון! מהו מעשה חסד, ומהו מעשה שאיננו חסד. ופה הסכנה הגדולה, וזה למה השאלה הזאת נשאלת! כי מישהו יכול להגיד: "אז אני לא יודע מה כן מה לא, אז לא חשוב שום דבר, כי ממילא אני לא יכול לדעת". זה לא נכון! זה פירוש מוטעה של הסיטואציה שלפנינו.

אז חשוב לדעת שאומנם כל יצור רואה משהו אחר, אבל

מנקודת המבט שלי, לי יש את הקארמה שלי. הקארמה שלי כופה עלי לראות את הכוס הזו בצורה מסוימת, ולראות את המציאות בצורה מסוימת. ובתוך המציאות הזאת שאני רואה, מנקודת המבט שלי, לי יש השלכות, ולי יש הבנות שאומרות: זה מעשה טוב וזה מעשה לא טוב.

אני יכולה, מתוך נקודת המבט שלי כן לעשות את ההחלטה הזו, על פי מה שאנחנו לומדים, על ריקנה וקארמה, ועל פי ה-teaching של הבודהה. זאת אומרת, לא להתבלבל, ולהיאחז בהבנה הזאת שכל יצור רואה משהו אחר, כמין מוטיבציה לגישה ניהיליסטית. זאת טעות חמורה, שיכולה לעלות לנו ביוקר רב. זאת הכוונה בשאלה השנייה.

האם זה ברור?

מהקהל: כן

המורה: או קי, מצוין.

3. **שאלה שלישית.** שאלה שלישית אומרת שלשלושת היצורים יש תפיסות שונות שהן כולן תפיסות נכונות. והם שואלים: האם יתכן שלאנשים שונים תהיינה תפיסות שהן נכונות וסותרות זו את זו, לגבי אותו אובייקט?

אז יש פה שני חלקים לתשובה. זאת אומרת יש פה עכשיו ככה: יש שלושה יצורים שמסתכלים על כוס, וכל אחד מהם תופס בצורה שונה מה יש בכוס.

i. האם לגבי כל אחד מהם אנחנו יכולים להגיד שהתפיסה היא נכונה? ופה זה נקודה מאוד עדינה, והיא קשה גם ב-reading. האם אנחנו יכולים, לגבי כל אחד מהם, להגיד שהתפיסה שלו היא נכונה? **התשובה לזה היא כן!** כל אחד בעולם שלו רואה את הדברים נכון:

- האדם שרואה מים בעולם שלו הוא רואה מים, [הוא] לא רואה יין. הוא לא טועה בזיהוי של האובייקט. יש שם מים והוא רואה מים.
- הפרטה בעולם שלו, יש שם דם והוא רואה דם. אז בעולם שלו, הזיהוי הוא נכון.
- האל בעולם שלו, יש שם אמברוסיה, והוא רואה אמברוסיה [נקטר].

זאת אומרת הזיהוי, מנקודת המבט של כל אחד מהם, הוא נכון.

אז זה החלק הראשון של התשובה.

ii. החלק השני של התשובה. אז עכשיו אנחנו ממשיכים בלשאלה: אם ככה, אם לכל אחד מהם יש תפיסה נכונה, האם תיתכנה שלוש תפיסות שהן שלושתן נכונות ושלושתן סותרות זו את זו, לגבי אותו אובייקט?

אז נכון ששלושתן נכונות, ונכון ששלושתן סותרות זו את זו - **לא נכון שהן לגבי אותו אובייקט!** וזאת נקודה מאוד עדינה. וכשאני אומרת "אותו אובייקט", כשאני אומרת אפילו את המילים האלה, אני איפשהו מניחה שיש משהו אובייקטיבי, מחוץ לסצנה; שיש מקום לעמוד בו שהוא אובייקטיבי ושיש שמה צופה שמבין בדיק מה קורה, והוא רואה מה יש שם באמת בכוס, והוא רואה שאחרים רואים כך או אחרת.

פה אנחנו מוכרחים להגיד 'לא!'. לא יתכן שיש שלוש תפיסות שונות, ושהן שלושתן נכונות, **לגבי אותו אובייקט.** אי אפשר שזה יקרה!

(התשובה פה היא לא שלמה ב[שאלה] מס' 3, אז לא הייתי רוצה שתסתמכו על דף התשובות¹, אבל היא שלמה ב Readings).

אז איך אנחנו ניישב את הבעיה הזאת?

¹ הכוונה לדף התשובות המקורי באנגלית. התוספת כלולה בדף התשובות בעברית.

כל אחד והסיבה החומרית שלו

4. התשובה מתייחסת כבר לשאלה הרביעית. אנחנו אמרנו, וכולנו הסכמנו, שלשלושתם יש תפיסות שונות. הסכמנו שהתפיסות סותרות זו את זו; הסכמנו שלשלושתם מסתכלים על הכוס, אז מה קורה כאן?

אז פה צריך לעבור להבנה של מה שאנחנו קוראים

ཉེར་ལིན་གྱི་རྒྱུ།

Nyerlen gyi gyu

סיבה חומרית, או סיבה עיקרית קראנו לזה בפעם שעברה. באנגלית *material cause* אנחנו אומרים.²

כשמופיעה תופעה בחיים שלנו, יש את הסיבה העיקרית ויש תנאים מסייעים. והבאנו את הדוגמה של הבלוט ועץ האלון, ואמרנו שהבלוט הוא הסיבה העיקרית, ה *Nyerlen gyi gyu*, של עץ האלון. ויש את השמש, והמים, והאדמה, והמידה הנכונה של כולם, שמסייעים בעד הבלוט לנבוט ולתת שתיל, שהופך לעץ.

וההבדל העיקרי איך אנחנו מבדילים בין סיבה שהיא עיקרית ותנאים שהם מסייעים זה שהסיבה העיקרית היא אותו הדבר שהופך לעץ, זה הבלוט עצמו שהופך לעץ, ותוך כדי שהוא הופך לשתיל של עץ האלון הוא עצמו הולך ומתכלה, הוא הולך ונעלם. אז הסיבה העיקרית היא אותו הדבר, אותה האנרגיה שהופכת מצורת הופעה אחת לצורת הופעה שניה.

וצריך להיות דמיון בין הסיבה העיקרית והתוצאה. הדמיון במקרה של העץ שלנו, זה שהבלוט דומה לעץ בזה שהוא לא נותן פרי לעץ לימון, הוא מנביט עץ אלון. זאת אומרת, יש דמיון, יש משהו שדומה ביניהם. וזה חוק חשוב של קארמה, שהתוצאה היא דומה לסיבה העיקרית. עץ האלון לא דומה לשמש - זה היה תנאי מסייע; הוא לא דומה לקרקע - זה היה תנאי מסייע; אבל יש דמיון בינו ובין הבלוט. דמיון גנטי, אם תרצו, אבל המילה 'גנים' לא כתובה שם. אבל אנחנו יכולים לקרוא את הדוגמא הזאת ככה.

אז עכשיו נחזור לשאלה שלנו. אז שלושת היצורים שמסתכלים על הכוס הם רואים שלושה דברים שונים, כי הקארמה שלהם, שהיא במקרה הזה גורם מסייע, כופה עליהם לראות דברים שונים, כשהם מסתכלים על אובייקט שלגבי כל אחד מהם הוא אובייקט אחר.

בכל הסיפור הזה אנחנו בפרסנגיקה מדיאמיקה. כשאני אומרת 'בוס', בדוגמא של הבוס, הצורות והצבעים הם הסיבה עיקרית, שעליהם אני משליכה 'בוס' מתוך הקארמה שלי. ב-Middle Way, אם אני הולכת וחוקרת צורות וצבעים, גם הם השלכה מהקארמה שלי. אז גם הסיבה העיקרית בעצם באה ממני. וזה קצת מתקשר לדיון שהיה לנו בשיעור מס' 5, איפה יושבים הזרעים הקארמיים וכך הלאה; ואנחנו הכחשנו את ה *kunshi* הזה, הם גם באו ממני. אבל אני לא רוצה לגלוש כל כך רחוק, כדי לא לבלבל אתכם.

אז נחזור לכוס שלנו. ואנחנו אומרים: הסיבה העיקרית בשביל כל אחד משלושת היצורים שונה. הסיבה שהאדם רואה עכשיו מים זה מרגע קודם שהיו שם מים. והוא ממשיך להסתכל והמים של רגע קודם הפכו למים של הרגע הנוכחי. בדיוק אותו סיפור לגבי האל, האל רואה עכשיו נקטר בגלל שרגע קודם הוא ראה נקטר. אז הסיבה העיקרית של כל אחד מהם שונה. אז איך עכשיו ניישב את זה?

אז מאסטר צ'נדרקירטי אומר לנו: הכוס הזאת עם הנוזלים, יש בה שלושה חלקים שונים, על פי מספר המסתכלים. אם עכשיו יבואו ארבעה יצורים להסתכל עליה, יהיו שם ארבעה חלקים שונים. אם אחד מהם יוצא מהחדר שוב מספר החלקים יורד. זאת אומרת:

הם לא מסתכלים על אותו אובייקט; הם מסתכלים כל אחד מהם על הסיבה העיקרית שלו, והסיבה העיקרית זהו חלק מן הכוס הזאת.

² דיון נוסף בסיבה חומרית ניתן למצוא בקורס ACI מס' 4.

וזה צריך קצת לבשל, זה מושג שהוא קצת קשה. זאת הבחנה דקה, וזה לוקח זמן. אז אני אשאיר אתכם עם זה לגבי שאלה 4, ותבשלו את זה קצת. ואני חושבת שככל שתלמדו יותר את המדיאמיקה פרסנגיקה זה יהיה ברור יותר.

5. וענינו כבר בעצם על **שאלה חמש**, מה קורה כשהפרטה מנסה לשתות עכשיו מן הכוס. מה קורה לשלושת החלקים? האם הפרטה רואה שלושה חלקים? לא, **הפרטה רואה רק את החלק שלו. הוא רואה רק דם ומוגלה שמה. זה מה שהוא יכול לראות, זה מה שהקארמה שלו כופה עליו לראות.** ואז כשהוא מנסה לשתות - החלקים האחרים לא קיימים. כל אחד מצידו לא רואה את החלקים האחרים.

6. ועכשיו **השאלה השישית** בשיעורי הבית הייתה: הפרטה אמרנו שהוא רואה שם דם ומוגלה. האם זה באמת דם ומוגלה, או שרק הוא רואה שם דם ומוגלה? זה כמו לשאול לגבי הבן האדם, האם הבן אדם שחושב ששונה מים, האם זה באמת מים או זה לא באמת מים? מנקודת המבט של בן אדם זה באמת מים. מנקודת המבט של הפרטה זה באמת דם.

בחוויה שלי, כשהאוטובוס פוגע ברגליים שלי זה באמת פוגע ברגליים שלי. ויחד עם זאת, זה רק השלכה שאני משליכה מתוך הקארמה שלי על אוסף של צורות וצבעים, ותחושות, ותופעות פיזיות וכן [הלאה]. אז מבחינת הפרטה, **התשובה לשאלה שש: כן, הוא באמת רואה שם דם ומוגלה.** זה מה שהקארמה שלו כופה עליו לראות. זאת אומרת, **העובדה שהדברים הם השלכה קארמית על אוסף של צורות וצבעים לא עושה אותה פחות ממשית, לגבי כל יצור במציאות שלו.**

העובדה שאת הגיהנום אנחנו יצרנו - והיה לכם ללמוד בעל פה את הקטע הזה³ - לא עושה אותו פחות ממשי; זה לא רק איזו אשליה. היצורים בגיהנום באמת סובלים סבל רב של גיהנום, סבל אדיר, עצום, שהלאמה שלנו אומר שאילו היינו זוכרים, היינו יוצאים מדעתנו לגמרי. הם באמת סובלים קשות.

וזה רק הם יצרו, זו רק השלכה מתוך הקארמה שלהם. בדיוק כמו שהעולם שבו אנחנו חיים, שיש בו מלחמות, ורעב, ומגיפות, הוא לגמרי ממשי עבורנו. בדיוק באותה מידה. וגם הוא רק השלכה. ואם תרצו לחזור קצת לצורה קלה יותר, בדיוק באותה מידה כשאנחנו חולמים חלום, בזמן שאנחנו נמצאים בתוך החלום, הדברים נראים לנו מאוד ממשיים. מגיע הזמן שאנחנו מתעוררים ומבינים שזה היה חלום. אותו דבר חל על כל התיאורים שתיארנו.

האם יש שאלות?

מהקהל: בתשובה 4, האם אפשר לראות את הסיבה העיקרית, כנוזל שבעצם נמצא שם?

המורה: כן, אבל שוב, כשאת אומרת 'נוזל שבעצם נמצא שמה', אז את איפשרו מניחה מקום אובייקטיבי לעמוד עליו, ובעצם יש שם נוזל.

מהקהל: אז רגע, למה קל לתת את הדוגמא של הבלוט, הוא גם כן משהו שנמצא שמה.

המורה: גם זה לגמרי כך. בפרסנגיקה מדיאמיקה זה מאוד עמוק. מאיפה בא העיץ? אני אומרת 'הוא בא מהבלוט', אז הבלוט כאילו נמצא שמה, וממנו בא העיץ. את יכולה לשאול מאיפה בא הבלוט? ואת יכולה להמשיך ולחקור. והפרסנגיקה מדיאמיקה אומר שאין מקום שאת יכולה לעצור, ולהגיד: 'זה באמת ישנו, ואת השאר אני משליכה'.

שמירה קפדנית על המוסר נובעת אוטומאטית מהבנה טובה של ריקות

עוד שאלות?

מהקהל: כן, יש לי שאלה. נדמה לי שיש פה איזשהו ניסיון, מצד אחד שאנחנו נדע שאין שום קיום של עצמי לשום דבר, ומצד שני יש לנו את האחריות המלאה לכל דבר שאנחנו עושים.

המורה: כן, זה לגמרי נכון, ואולי את רוצה להמשיך ולהסביר למה זה ככה? אם אין שום דבר שיש לו קיום עצמי משלו, אז למה כל כך חשוב מה אנחנו עושים?

³ ראה "קטעים נבחרים מתוך לקט קריאה" בדף של קורס זה.

מהקהל: מפני שלמרות שכל דבר שאנחנו עושים הוא בנוי על הקארמה שלנו, עדיין יש לנו את האשליה של הבחירה החופשית, ואנחנו חייבים ומחויבים, שוב מתוך הקארמה שלנו, לבצע את הבחירה, את הלכאורה בחירה.

המורה: זה יופי של שאלה והיא כל כך חשובה, אז בואו נמשיך קצת.

– לשום דבר אין קיום עצמי משלו- בזה יעל לגמרי צודקת.

– כל מה שאני עושה - נורא חשוב מה שאני עושה, וגם בזה היא לגמרי צודקת.

ועכשיו אנחנו מוסיפים את הקישור: **מכיוון שלשום דבר אין קיום עצמי משלו, נורא חשוב מה שאני עושה.** נורא חשוב לקלוט:

**זה לא למרות ששום דבר אין לו קיום עצמי אז חשוב מה שאני עושה,
אלא מכיוון שלכל דבר אין קיום עצמי, מאוד חשוב מה אני עושה.**

מכיוון שמה שאני אחווה כממשי בחיים שלי הוא תוצאה ישירה של מה שאני עשיתי. מה שאני עושה עכשיו, התוצאות של זה אני אחווה, כי אין שום עצמיות לשום דבר. אין שום דבר שיבוא אלי מבחוץ. הכל נטול קיום עצמי. ולכן אני רק יכולה לחוות את הזרעים הקארמיים שאני שתלתי, בזמן שהם מבשילים. ולכן נורא חשוב מה אני זורעת שם, כי זה **כל** מה שאני יכולה לחוות, זה כל מה שיוצר את המציאות שלי.

בפרסנגיקה מדיאמיקה יגידו: תעצרו פה, תעצרו פה, תעצרו פה - אין מקום לעצור. בסופו של דבר כל מה שיופיע בחיים שלנו, זה מה שאנחנו זרענו.

ההבנה הזאת, **התפיסה המלאה הזאת של ריקות - של מה שאני קוראת 'ריקות במלוא הדרה' - הכרחית על מנת להגיע לגן עדן של הבודהה, על מנת להגיע להארה.**

ההבנה הזאת שאין שום דבר שבא מצד עצמו, ולכן יש ביכולתי לעשות את המעשים הנכונים ולזרוע את הזרעים הנכונים ולהעצים אותם כלפי האובייקט הנכון ובצורה הנכונה - ותכף נחזור לגוף השיעור שיעזור לנו להבין את הדברים האלו - **הכרחית** כדי שאני אוכל להביא את עצמי להארה ולחוות גן עדן; כדי שלי יהיו קארמות כאלה שכופות עלי לחוות גן עדן.

ורק כך אפשר להגיע לגן עדן, רק משום שהדברים הם ריקים לחלוטין מכל קיום עצמי משלהם. ומכיוון שכך, כל מה שאני זורעת, יש לו חשיבות עצומה.

כשההבנה הזאת יורדת מספיק עמוק, אני לא יכולה לסחוב אף מהדק מהמשרד, כי אני יודעת שלסחוב מהדק יגרום לי סבל; אני לא יכולה להרשות לעצמי אפילו שטויות קטנות. ההבנה הזאת מתחילה ללבוש מימדים מאוד רציניים בחיים. ומתחילה להביא לטרנספורמציה.

וההבנה הזאת מאוד מתעמקת אם אני תחת השפעה של נדרים; המכלול של החסד מתעצם מהר, ומזרוז את ההפנמה של ההבנה הזו.

(מנדלה)